

У січні офіційний Київ заявив про зниження об'ємів імпорту російського газу в 2012-13 роках і про пошук інших постачальників. Експерти вважають, що альтернатива російському газу існує, але поки - лише теоретична.

Темою одного з останніх засідань Ради національної безпеки і оборони України стало газове питання. Як повідомила після завершення зустрічі секретар організації Раїса Богатирьова, ухвалено рішення "відпрацювати додаткові заходи по диверсифікації джерел постачання природного газу". Незалежні експерти вважають, що таких джерел цілком достатньо. Але у нинішньої влади не вистачить політичної волі і компетентності, щоб скористатися ними.

Альтернативи російській монополії

Як заявив міністр енергетики і вугільної промисловості України Юрій Бойко, Київ скоротить закупівлі російського газу в нинішньому і наступному роках, якщо ціна на паливо не знизиться. Україна цілком може відмовитися від послуг Росії, знайшовши іншого постачальника або перейшовши на інші види енергії, вважають українські експерти. Зокрема, президент Київського міжнародного енергетичного клубу Олександр Тодійчук вважає за можливе співпрацю України в області газопостачань з Азербайджаном. У бесіді Тодійчук пояснив, що до побережжя Чорного моря азербайджанський газ можна транспортувати по існуючих газопроводах, наприклад, транзитом через територію Грузії, а звідти поставляти його на Україну у зрідженому вигляді.

Експерт попередив, що створення інфраструктури для зріджування газу і його відвантаження, а також будівництво LNG-терміналу по прийому газу в Україні можуть відкласти початок азербайджанських газопостачань на декілька років. Проте перші об'єми блакитного палива можна одержати вже через рік, використавши для виробництва зрідженого газу плавучі і мобільні системи.

Україна могла б купувати газ в Європі...Ще одним джерелом отримання газу Олександр Тодійчук назвав європейський спотовий ринок, "на якому газ дешевше за російський". Для транспортування палива, за словами експерта, можна використовувати газопроводи, що опинилися недозагруженими в результаті зменшення об'ємів прокачування газу по традиційному маршруту - зі сходу на захід. "Коридори, що

сполучають Росію з європейським ринком, є багатотрубними, і деякі з труб можна використовувати для прокачування газу у зворотному напрямі", - сказав Тодійчук. У свою чергу, міністр енергетики і вугільної промисловості Юрій Бойко 13 січня повідомив, що Україна почала переговори з Туреччиною про постачання газу по новому маршруту, і пообіцяв представити "конкретні пропозиції" до кінця поточного місяця.

Енергобезпека: теорія і практика

Всі ці проекти життєздатні, але поки можливість їх реалізації - лише теоретична, вважає директор енергетичних програм центру "Номос" Михайло Гончар. Він впевнений, що українська влада не скористалася шансом, при якому можна було купувати російський газ "за економічно обґрунтованими цінами" у європейських енергетичних концернів. Для реверсних поставок газу з Європи, на його думку, перш за все необхідні "чітко відпрацьовані домовленості з компаніями ЄС". Проте замість переговорів з європейськими постачальниками газу українські чиновники продовжують вести дискусії з Москвою, так що "подібні заяви не більше, ніж пропагандистська риторика в переговорному процесі з росіянами", - впевнений Гончар.

Газопровід... або в Туреччині

Что ж торкається поставок зрідженого газу, то в організації цього процесу уряд України підійшов лише "до фінішу підготовки техніко-економічного обґрунтування проекту", нагадав директор енергетичних програм центру "Номос". Крім того, за його словами, LNG-термінал потрібно буде з'єднати з існуючою газотранспортною системою, "частину якої необхідно перевести на інший режим, або побудувати нові комунікації".

На думку Михайла Гончара, є три можливості диверсифікації поставок газу в Україну: збільшення видобутку місцевого українського газу, заміна газу на вугілля там, де це можливо, і одночасно пошук нових газових маршрутів. "При нинішній ціні на газ нам дешевше купувати його не в Росії, а в інших країнах. Наприклад, Туреччина купує газ в надлишку, а його транзит здійснюється по території України. То чом би не купувати газ у Туреччини?", - дивується експерт.